

Zdravé zelerové priesady

(agroporadenstvo)

Zeler v našich záhradkách pestujeme najmä pre buľvy. V súčasnosti sa už aj u nás rozšírilo pestovanie zeleru stopkového pre vybielené stopky. A zeleru listového pre hustú listovú ružicu.

Zeler je teplomilnou zeleninou, preto ho nie je možné pestovať z priameho výsevu. Je potrebné predpestovať priesady. Základom zdravej a kvalitnej úrody sú zdravé a dobre vyvinuté priesady. Preto je dôležitý správny spôsob predpestovania priesad a ich ošetrovania. Morené semená z overenej odrody sa vysievajú koncom februára až začiatkom marca. Morené osivo je chránené najmä pred septoriózou. Semená sa vysievajú buď do výsevných debničiek-naširoko. Alebo do plastových sadbovačov, ktoré možno zakúpiť v rôznej veľkosti v záhradkárskych predajniach. Sadbovače sú pre dobrý vývoj priesad výhodnejšie. Rastlinky nemajú prerušovaný rast pikírovaním. Semená sa vysievajú po jednom.

Pôda použitá pri výseve osiva môže byť záhradná, humózna. Táto by nemala obsahovať veľa ílu a väčších hrudiek. Je potrebné ju pred použitím na výsev preosiať. Vhodná veľkosť ôk na site je 2 mm. Záhradnú pôdu pred preosiatím obohatíme zrnitým pieskom, preosiatym suchým maštal'ným hnojom alebo kompostom a agroperlitom pre lepšie prevzdušnenie substrátu. Využívame aj priemyselne pripravený substrát na predpestovanie priesad. Pripravený substrát je potrebné dezinfikovať alebo sterilizovať. Dezinfekcia alebo sterilizácia sa vykonáva v dostatočnom časovom odstupe, aby pôda mohla dostatočne preschnúť. Na dezinfekciu používame povolené chemické prípravky a dodržiavame odporúčaný postup pri práci s nimi. Jednoduchšia a pre záhradkárov vhodnejšia je metóda sterilizácie. Pôda v miske sa sterilizuje – pripravuje horúcou vodnou parou (90-100°C). Nádoba sa preleje horúcou vodou, prikryje sa a nechá pôsobiť aspoň 30 minút.

Semená sa vysievajú do hĺbky zodpovedajúcej ich priemeru. Výsiate výsevne debničky alebo sadbovače uložíme do vyhrievaných krytých priestorov skleníka alebo fóliovníka. Udržíme teplotu 18-25°C. Teplota nesmie byť vyššia, inak sa rastlinky vyťahujú a strácajú pevnosť. Po vyklíčení sa teplota postupne znižuje najskôr o jednu tretinu a neskôr o polovicu. Priesady je možné dopestovať aj na okennom parapete. Nie je však dobré umiestnenie priamo nad radiátormi. Pôda sa priveľmi prehrieva a rýchlo presychá. Počas klíčenia a vzchádzania dbáme o pravidelnú a primeranú závlahu. Najlepšie je využiť nádobu s rozprašovačom. Svetlo a najmä jeho nedostatok nie je pre prerastanie klíčiacych semien zeleru rozhodujúce. Drobné lístočky majú dlhú stonku a vyrastajú v podobe ružice. Preto výsevy nie je potrebné ani prisvetľovať. Vo fáze tvorby pravých listov rastlinky pestované vo výsevných debničkách rozsádzame-pikírujeme. Rozsádzame ich do plastových téglíkov alebo kvetináčov po jednej rastlinke. Pri pestovaní priesad v sadbovačoch rozsádzanie odpadá. Dopestovanie zdravej, pevnej a životaschopnej priesady trvá 5-6 týždňov. Tento postup predpestovania priesad je vhodný pre všetky tri druhy zeleru - buľvového, stopkového aj listového. Pred výsadbou na záhon sa priesady otužujú opakovaným znižovaním teploty v rýchliarni. Takto dopestované priesady zeleru sa vysádzajú na záhon až po 15. máji, pretože je veľmi citlivý na chladné počasie a mráz. Najvhodnejšie spony pre výsadbu na záhon sú pri zeleri buľvovom 0,3-0,4 x 0,4-0,6m, pri zeleri stopkovom 0,5 x 0,5 m a pri zeleri listovom 0,4x 0,3-0,4 m.

Ing. Ján Červenka